

Кандидатуру Прем'єр-міністра України віднині визначатиме коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України, сформованої відповідно до статті 83 Конституції України, вносити його кандидатуру до парламенту буде Президент України. Крім того, голова держави має право вносити на розгляд парламенту кандидатури Міністра оборони та Міністра закордонних справ. Кандидатури інших міністрів вносяться Прем'єр-міністром України на підставі пропозицій парламентської коаліції [3, с. 37].

Таким чином, поєднуючи президентські й парламентські елементи, організація державної влади в парламентсько-президентській республіці здатна здійснювати більш ефективне державне правління. Так забезпечується стабільність та гнучкість держави.

Література

1. Конституционное (государственное) право зарубежных стран: учеб.: в 4 т. Т. 1 – 2 / отв. ред. Б. А. Страшун. – М. : Изд-во БЕК, 1996. – Т. 1 – 315 с.
2. Зайчук О. В. Теорія держави і права (Академічний курс): підручник / О. В. Зайчук, Н. М. Оніщенко. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 108 с.
3. Конституція України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 16 черв. 2015 р.: (офіц. текст). – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2015. – 64 с.
4. Возвращение к Конституции 2004 года: сравнительный анализ [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://jurliga.ligazakon.ua/ews/2014/2/22/105982.htm>

УДК 342.922(043.2)

Вишновецький А. В., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Розум І. О., к.ю.н.

ДО ПИТАННЯ ПРО ПОНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПОСЛУГИ

Відповідно до Конституції України, людина, її життя і здоров'я, честь і гідність визнаються найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини визначають зміст та спрямованість діяльності держави. Ці конституційні засади знайшли своє втілення в Концепції адміністративної реформи в Україні, яка визначає надання державних і громадських послуг засобом реалізації таких прав і свобод [1]. Адміністративні послуги є достатньо новим, недостатньо дослідженим та дискусійним явищем у сучасній науці адміністративного права України.

Відповідні наукові напрацювання (В. Б. Авер'янов, І. П. Голосніченко, В. П. Колпаков, О. В. Кузьменко, М. Ф. Стахурський та ін.) та прийняття Закону України «Про адміністративні послуги» [2] свідчать про

актуальність подальшого удосконалення теоретичної моделі надання адміністративних послуг.

В цьому контексті важливого значення набуває питання термінології, зокрема, як щодо визначення терміну «адміністративна послуга», так і його розмежування з суміжними термінами, наприклад, «публічна послуга».

Аналіз особливостей надання адміністративних послуг дає можливість вказати на такі характеристики адміністративної послуги:

1) адміністративна послуга – це вчинення органом (посадовою особою) владних повноважень дій, які забезпечують юридичне оформлення надання суб'єкту звернення відповідних повноважень, що спрямовані на набуття, зміну чи припинення прав і обов'язків для задоволення власних потреб морального, матеріального або особистого характеру. Предметом адміністративної послуги виступає не сама дія органу (посадової особи) владних повноважень, а результат здійснення ними завдань, функцій та обов'язків у межах своїх повноважень, згідно з чинним законодавством, у вигляді надання (вручення) фізичним чи юридичним особам відповідного адміністративного (управлінського) акту – свідоцтва, паспорта, ліцензії, дозволу тощо – для отримання ними корисного ефекту;

2) адміністративна послуга – це сфера управлінських відносин. Процедура надання послуг встановлює права і обов'язки органу (посадової особи) владних повноважень, які є частиною управлінської діяльності і водночас частиною адміністративного процесу, а норми, які регулюють відносини адміністративних послуг складають частину системи норм адміністративного процесуального права.

3) адміністративна послуга – це система взаємопов'язаних прав і обов'язків суб'єктів звернення і органів (посадових осіб) владних повноважень, здійснення яких є обов'язком, за невиконання якого передбачена юридична відповідальність чи осуд держави (реєстрація транспортних засобів, зброї, місця проживання чи перебування, шлюбу, народження, отримання паспорта, військовий облік, технічних огляд транспортних засобів тощо), і які не можуть бути оплатними. І лише послуги, які за своїм соціальним призначенням відносять до необов'язкових (наприклад, дозвіл на придбання зброї, зміна прізвища, ім'я та по-батькові, зайняття певними видами господарської, освітянської, медичної, фармацевтичної, комунальної та інших видів діяльності) можуть бути оплатними без утворення і залучення суб'єктів господарювання та посередницьких структур.

4) адміністративна послуга – це визначена на законодавчому рівні діяльність органів (посадових осіб) владних повноважень щодо створення умов для реалізації і захисту прав і законних інтересів або виконання обов'язків фізичними чи юридичними особами за їх зверненням з метою

отримання визначеного законом корисного ефекту.

5) не можуть бути адміністративними послугами будь-які дії, спрямовані на забезпечення: а) контрольно-наглядової діяльності органів владних повноважень; б) застосування органами владних повноважень заходів примусу; в) процедури оскарження неправомірних дій чи бездіяльності органу владних повноважень або його посадових осіб; г) провадження за ініціативою органу владних повноважень.

Враховуючи вищезазначене, поняття адміністративної послуги можна визначити наступним чином: адміністративна послуга – це діяльність уповноважених органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових осіб, яка провадиться в заявному порядку за зверненням суб'єкта – фізичної чи юридичної особи – і полягає у виконанні обов'язків держави перед цими суб'єктами, зокрема тих, які полягають у юридичному оформленні умов реалізації суб'єктами прав, свобод і законних інтересів.

Відповідно до положень Концепції про адміністративну реформу в Україні належність послуг до адміністративних визначається за такими критеріями: адміністративні послуги надаються виключно органами владних повноважень в порядку здійснення ними завдань і функцій в межах, визначених законом; надання адміністративних послуг пов'язане із забезпеченням створення умов для реалізації фізичними чи юридичними особами прав, свобод і законних інтересів шляхом вирішення відповідних процедурних питань; надання адміністративних послуг презюмується (вбачається) за рахунок коштів державного чи місцевого бюджетів, тобто має бути безоплатним; компетенція органів владних повноважень щодо надання певного виду послуг визначається законодавством і відповідно до затверджених стандартів.

Інші ж критерії (надання послуг за зверненням осіб, згода сторін, оплатність, простота процедури, відкритість, задоволеність, безпечність, зручність, ввічливість, доступність, професійність тощо) не є особливістю лише адміністративних послуг, а носять загальний характер і притаманні будь-яким видам послуг [3, с. 80-81].

На відміну від публічних послуг (договорів) цивільно-правового характеру, в яких ціннісні якості послуги споживаються в процесі її надання, корисний ефект адміністративних послуг виникає не стільки від процесу надання і споживання самої послуги, скільки від надання суб'єкту звернення відповідних повноважень для самостійного задоволення власних потреб. Ця споживча ознака відмежовує надання адміністративних послуг від інших форм і методів, що реалізуються в державному управлінні [4].

Література

1. Про заходи щодо впровадження адміністративної реформи в Україні:

Указ Президента України від 22.07.1998 р. № 810/98 //Офіційний вісник України. – 1998. – № 21. –Ст. 32.

2. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 76. – Ст. 3067.

3. Демський Е. Ф. Адміністративні послуги та їх юридична природа / Е. Ф. Демський // Юридична наука. – 2011. – № 1. – С. 79-86.

4. Концепція розвитку системи надання адміністративних послуг органами виконавчої влади: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2006 р. № 90р // Офіційний вісник України. – 2006. – № 7. – Ст. 376.

УДК 342.942(042.3)

Гайдар В. О., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Розум І. О., к.ю.н.

ДО ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНИХ ПРОВАДЖЕНЬ

Адміністративно-правова реформа, яка здійснюється в Україні в умовах їх поступової інтеграції до європейської спільноти, є складовою частиною загальної державно-правової реформи і передбачає якісне удосконалення галузі державного управління, забезпечення та охорону суспільних відносин, розробку механізмів надійного захисту прав громадян від неправомірних дій посадових осіб органів виконавчої влади і місцевого самоврядування. Ефективність проведення в Україні адміністративної реформи значною мірою обумовлена належним рівнем функціонування системи державних органів. Серед численних напрямів діяльності органів виконавчої влади одним із пріоритетних є реалізація адміністративно-юрисдикційних повноважень, що певною мірою ускладнюється наявною недосконалістю законодавчої бази, яка регулює юрисдикційну діяльність відповідних органів.

Сутність та особливості адміністративно-юрисдикційних проваджень досліджено у роботах таких дослідників як В. Б. Авер'янова, Ю. М. Козлова, В. К. Колпакова, М. М. Тищенко, О. П. Шергіна та ін.

Змістовний аналіз теорії адміністративного процесу свідчить про те, що найбільш детально описані в юридичній літературі тільки деякі із видів адміністративно-юрисдикційних проваджень, наприклад, провадження у справах про адміністративні правопорушення та дисциплінарні провадження. Виходячи із цього, виникає необхідність подальшого поглибленого дослідження інших видів адміністративно-процесуальної діяльності.

Один із перших дослідників адміністративного процесу О. П. Шергін